

Nasjonal internrevisjon av medisinsk kodepraksis i helseforetakene

DRG forum

Høstkonferansen, 11. november 2011

Innhold

- Bakgrunn og formål
- Prosess og metode
- Konklusjoner
- Funn
- Anbefalinger
- Erfaringer med samarbeid på nasjonalt nivå

Bakgrunn og formål

Bakgrunn

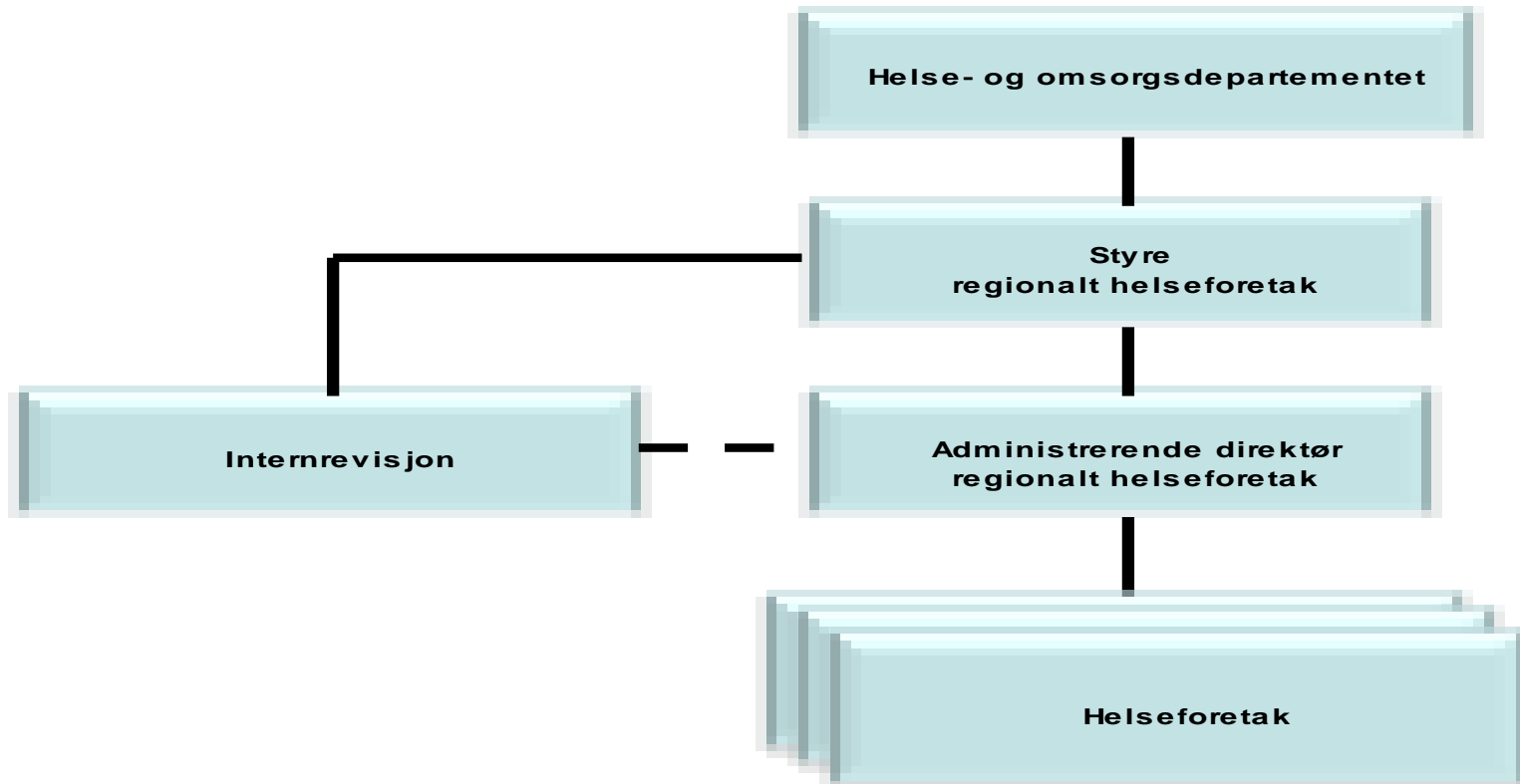
- Initiativ fra Helsedirektoratet i 2010 med bakgrunn i bekymringsmelding fra sektoren knyttet til PAS-applikasjoner

Formål med revisjonen

- Å kartlegge og vurdere medisinsk kodepraksis i helseforetakene for å avklare om det er etablert god ***intern styring og kontroll*** som gir rimelig sikkerhet for riktig koding

De regionale internrevisjonene

- Skal bistå styret og ledelse på regionalt og lokalt nivå med å utøve god virksomhetsstyring gjennom vurdering av intern styring og kontroll, herunder risikostyring

Prosess og metode

Fase 1

Nasjonal spørreundersøkelse til alle helseforetak

Fase 2

Nærmere gjennomgang i 9 **utvalgte** helseforetak

Helse Midt-Norge RHF

- Helse Sunnmøre HF
- Helse Nordmøre og Romsdal HF
- **St. Olavs Hospital HF**
- **Helse Nord-Trøndelag HF**
- Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
- Rusbehandling Midt-Norge HF

Helse Vest RHF

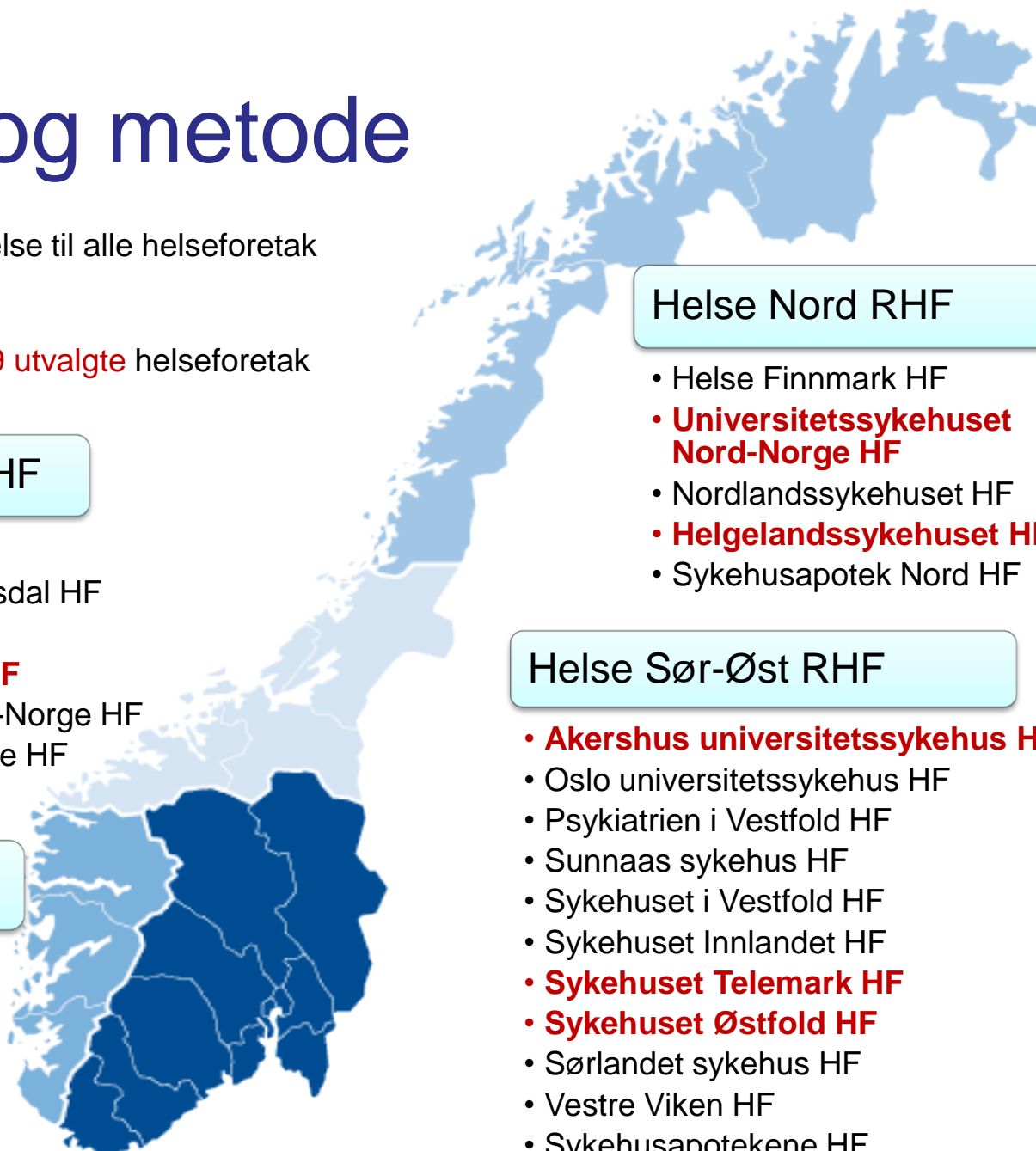
- Helse Stavanger HF
- **Helse Fonna HF**
- **Helse Bergen HF**
- Helse Førde HF
- Sjukehusapoteka Vest HF

Helse Nord RHF

- Helse Finnmark HF
- **Universitetssykehuset Nord-Norge HF**
- Nordlandssykehuset HF
- **Helgelandssykehuset HF**
- Sykehusapotek Nord HF

Helse Sør-Øst RHF

- **Akershus universitetssykehus HF**
- Oslo universitetssykehus HF
- Psykiatrien i Vestfold HF
- Sunnaas sykehus HF
- Sykehuset i Vestfold HF
- Sykehuset Innlandet HF
- **Sykehuset Telemark HF**
- **Sykehuset Østfold HF**
- Sørlandet sykehus HF
- Vestre Viken HF
- Sykehusapotekene HF

Konklusjoner

- Det er lav risiko for større omfang av bevisst feilkoding med sikte på økonomisk vinning
- Det er gjennomgående ikke etablert tilstrekkelig intern styring og kontroll for å oppnå rimelig sikkerhet for korrekt koding

Styring og kontroll med det medisinske kodearbeidet

Rammeverk for intern styring og kontroll

”Med intern styring og kontroll menes prosesser, systemer og rutiner som er igangsatt av ledelse og ansatte for å gi rimelig sikkerhet for målrettet og effektiv drift, rapportering av pålitelig styringsinformasjon og etterlevelse av lover og regler.” 1)

1) Intern kontroll – et integrert rammeverk , Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), 1992 , 2005.

Styrings- og kontrollmiljø

Hva har vi undersøkt?

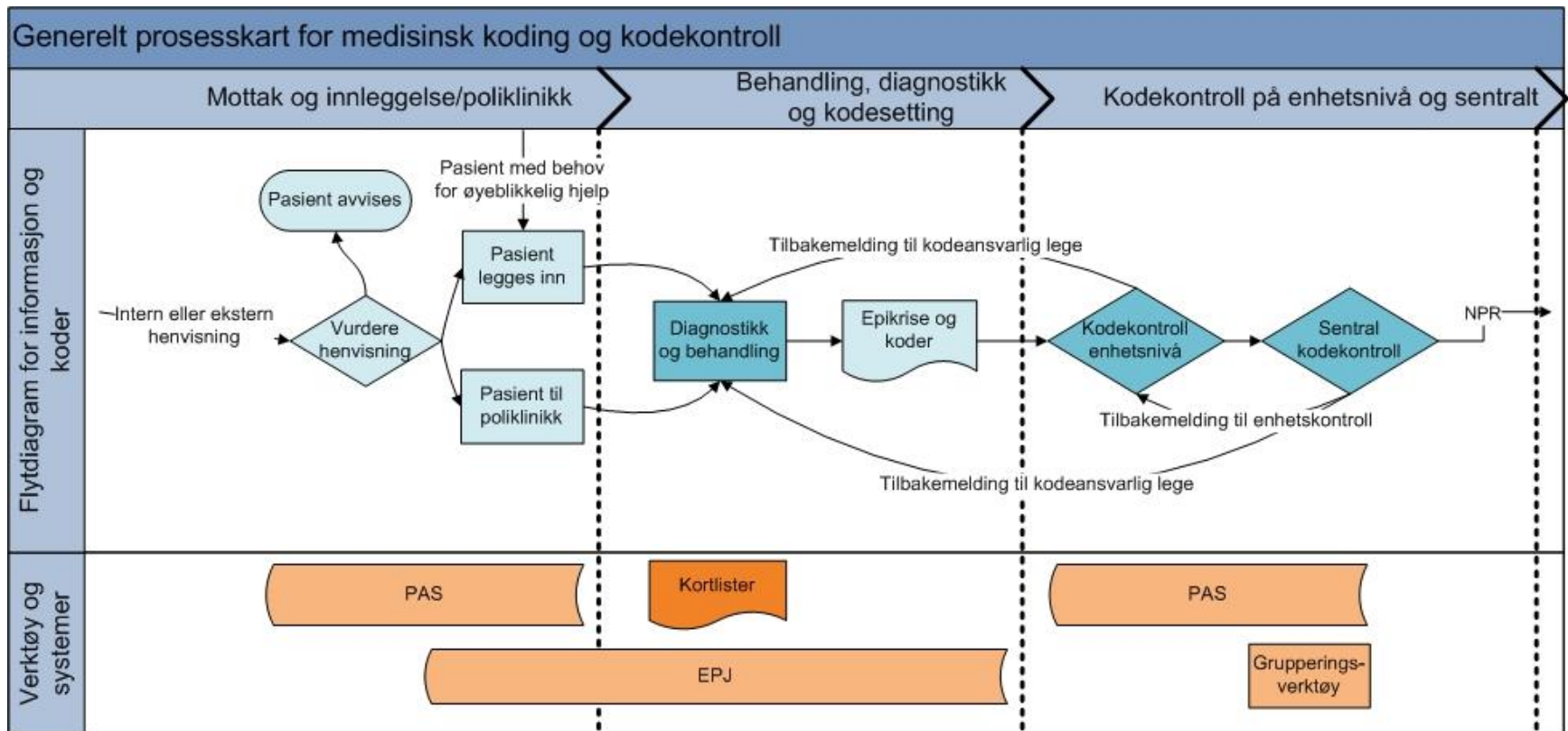
- Hvor ligger ansvaret for den medisinske kodingen og hvordan er arbeidet organisert?
- Hvilke krav stilles til ledere, klinikere og annet personell som har ansvar for kodearbeidet?
- Hvordan formuleres, kommuniseres og forankres kravene i foretakene, herunder hvordan oppfattes kodingens formål av ledere, klinikere og annet personell som arbeider med koding?
- Hvilke prinsipper legges til grunn ved eventuell konflikt mellom "det medisinske" og "det økonomiske" aspektet ved kodingen?
- Hvilke krav til kompetanse stilles til personell som utfører medisinsk koding og hvilken opplæring gis til disse?

Hovedfunn

Roller, ansvar og organisering

Hovedfunn

Opplæring og krav til kompetanse

- En stor andel av dem som selv setter koder har ikke fått opplæring
- En betydelig andel av de som har fått opplæring mener at denne har vært utilstrekkelig
- Kun i få tilfeller stilt formelle krav til kodekompetanse og obligatorisk opplæring hos kodesettere og –kontrollere

Hovedfunn

Holdninger til medisinsk korrekt koding

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3, kun Ledernivå 3
<i>Jeg opplever at ledelsen for det HF jeg tilhører er opptatt av korrekt medisinsk koding</i>	82,6 %	89,8 %	90,1 %
<i>Jeg opplever at ledelsen for det HF jeg tilhører tydelig kommuniserer til de ansatte at det skal kodes medisinsk korrekt</i>	73,3 %	82,9 %	86,3 %
<i>Jeg opplever at ledelsen ved min avdeling er opptatt av korrekt medisinsk koding i egen enhet</i>	87,1 %	90,6 %	-
<i>Jeg opplever at ledelsen ved min avdeling tydelig kommuniserer til de ansatte at det skal kodes medisinsk korrekt</i>	81,2 %	85,8 %	-

Hovedfunn

Ansattes oppfatninger av regelverket for medisinsk koding

Spørsmål

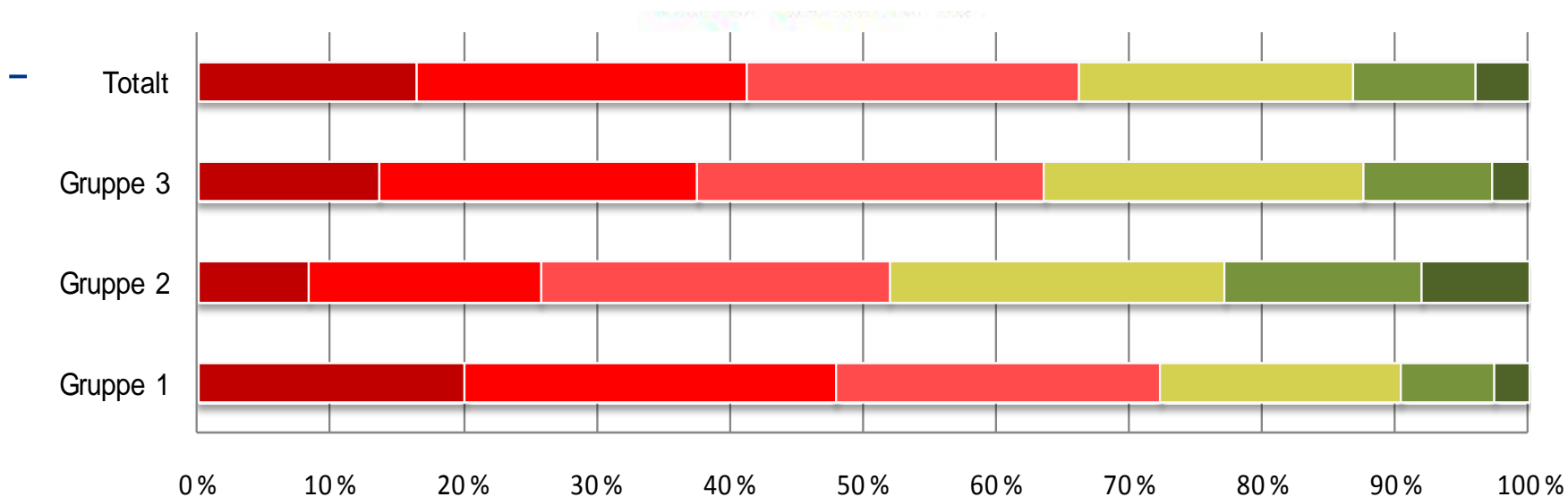
”Regelverket for medisinsk koding er oversiktlig og enkelt å forholde seg til”

Svarskala

1 Helt uenig ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 Helt enig ■

Vekting

Resultatene er ikke vektet da respondentene vurderer forhold som er felles for alle

Hovedfunn

IT-systemer brukt til koding

- Om lag 50 % av de som selv setter koder opplever at IT-systemene ikke er enkle å bruke
- Opplevelsen er bedre blant de som utfører kodekontroll

Hovedfunn

Tilgjengelig tid til koding

- De fleste som arbeider med å utføre medisinsk koding opplever å ha manglende tid til oppgaven
- I 19 av 21 foretak var det mer enn 50 % som hadde slik oppfatning

Hovedfunn

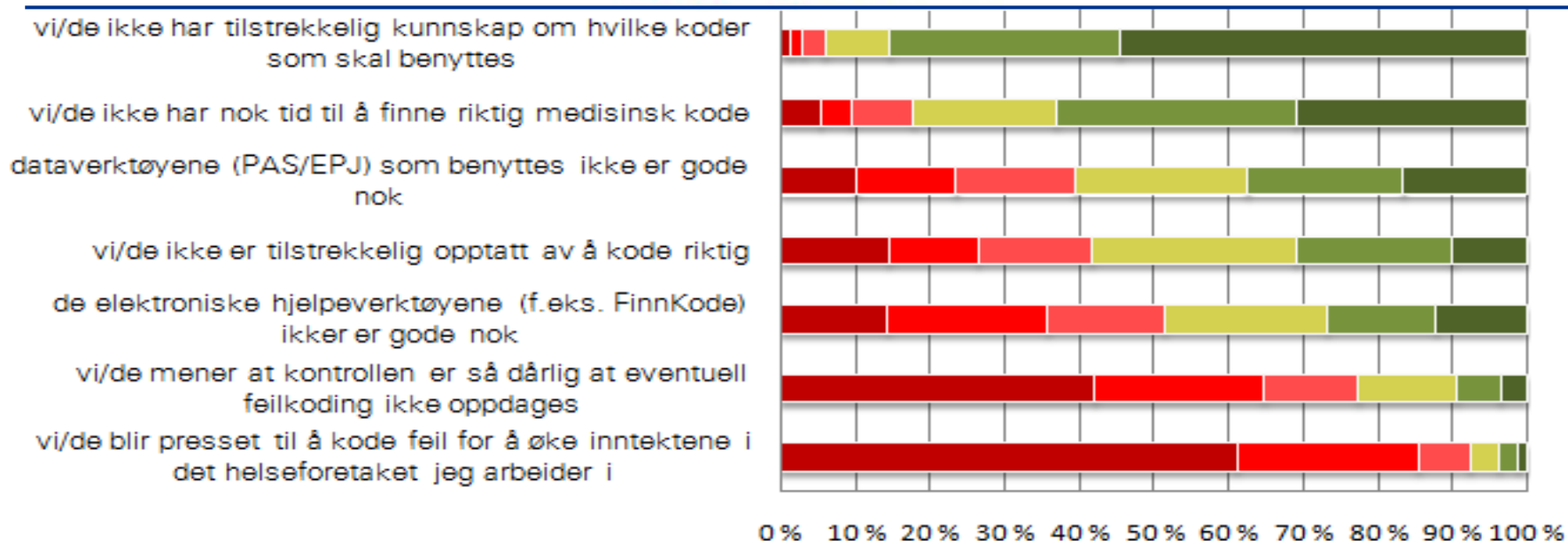
Årsaker til feilkoding

Spørsmål "Dersom ansatte i den avdeling/enhet jeg tilhører bruker feil medisinske koder, tror jeg det vil være fordi: "

Svarskala 1 Helt uenig ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 Helt enig ■

Gruppe Gruppe 1, respondenter som har oppgitt at de selv setter medisinske koder.

Vektingsmetode Justert vekting

Hovedfunn

Varsling og bevisste brudd på koderegelverket

Kjennskap til brudd på koderegelverket	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3, kun Ledernivå 3
Jeg har det siste året fått kjennskap til at ansatte eller ledere i mitt HF med overlegg har brukt gal medisinsk kode for å øke refusjonsbeløpet	2,2 %	1,1 %	1,6 %
Jeg har det siste året fått kjennskap til at ansatte eller ledere i mitt HF har valgt en annen behandling enn det som er medisinsk optimalt for å øke refusjonsbeløpet	1,1 %	0,9 %	2,5 %

Hovedfunn

Varsling og bevisste brudd på koderegelverket

Gruppe	Vil varsle	Vil ikke varsle	Vet ikke
Gruppe 1	76 %	3 %	21 %
Gruppe 2	83 %	1 %	16 %

- Ved en eventuell varsling av feilkoding internt i organisasjonen viser spørreundersøkelsen at en del er usikre på hvordan varslene vil behandles. Dette kan medføre risiko for at det ikke meldes fra om det skulle oppdages regelbrudd.

Målsettinger og risikovurderinger

Hva har vi undersøkt?

- Har foretakene fastsatt målsettinger for arbeidet med medisinsk koding?
- Gjennomfører foretakene risikovurderinger på området?

Hovedfunn

Målsettinger

- Tydelige signaler fra ledelsen ved helseforetakene om kravene til riktig medisinsk koding
- I liten grad formalisert gjennom skriftlige målsettinger for kodekvalitet

Risikovurderinger

- Liten grad av dokumenterte risikovurderinger

Tiltak for å ha styring og kontroll

Hva har vi undersøkt?

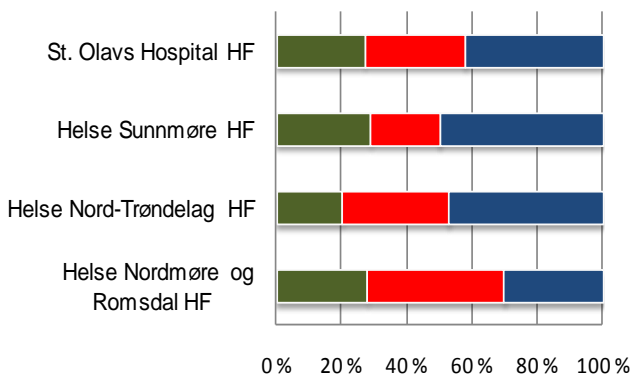
- Er det etablert rutiner eller retningslinjer som definerer roller, ansvar og oppgaver i arbeidet med medisinsk koding?
- I hvilken grad er arbeidsrutinene hensiktsmessige og dekkende, herunder hvordan dokumenteres vurderinger/beslutninger om kodeendringer i EPJ/PAS?
- Hvilke nøkkelkontroller er etablert for å gi rimelig sikkerhet for at kodingen gjennomføres i tråd med gjeldende regelverk?

Hovedfunn

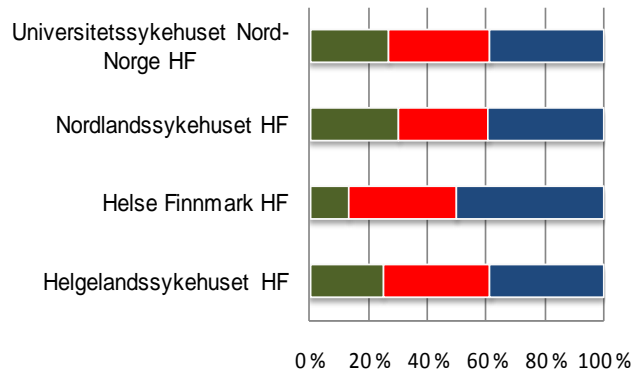

Dokumenterte arbeidsrutiner

Helse Midt-Norge

Helse Nord

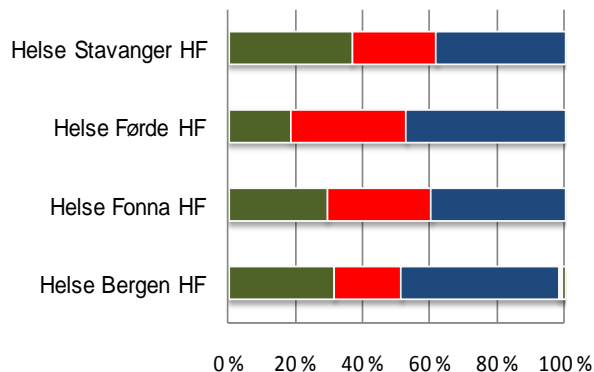

Spørsmål ”Har din avdeling /enhet etablert skriftlige arbeidsrutiner for medisinsk koding som definerer roller, ansvar og oppgaver?”

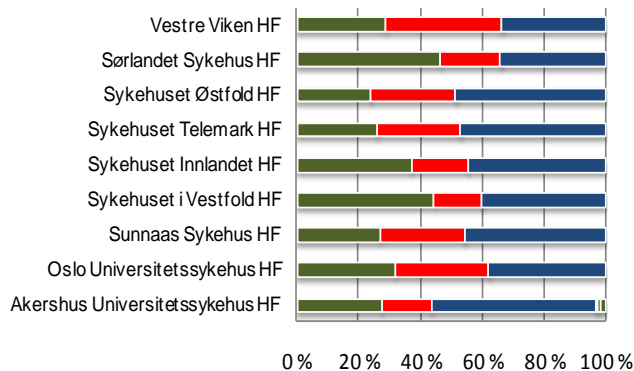
Svarskala Ja ■
Nei ■
Vet ikke ■

Gruppe Gruppe 1
(Medisinsk personell som selv setter koder)

Helse Vest

Helse Sør-Øst

Hovedfunn

Kodekontroll gjennom kontrasignering

- Gjennomgående kontrasignerer overleger epikriser utarbeidet av turnusleger
- Varierende praksis for kontrasignering av epikriser utarbeidet av LIS-leger
- Kodekontroll gjennom kontrasignering er et vesentlig tiltak for å oppdage og korrigere feilkoding

Hovedfunn

Kodekontroll på enhetsnivå

- Det er stor variasjon i omfanget av kontroller ved de enkelte avdelinger og/eller klinikker ved foretakene. En mulig forklaring på dette kan være at det i relativt liten grad er utarbeidet sentrale føringer for kodekontroll i helseforetakene.
- Kontroller på enhetsnivå oppdager og retter tidvis feil i 30 % - 50 % av epikrisene.

Hovedfunn

Sentral kodekontroll

- På sentralt nivå er helseforetakenes kontroll av DRG-dataene i forbindelse med NPR-rapporteringen et viktig tiltak for å oppdage feilkoding og manglende koding.
- Innretningen varierer mellom helseforetakene. Noen steder har den sentrale kontrollen primært et økonomisk formål. I andre tilfeller er medisinsk korrekt koding hovedfokus for disse kontrollene.
- Samme enhet som gjør sentral kodekontroll gjennomfører også, ved flere HF, kodekontroll i form av epikrisegjennomgang ved enkelte avdelinger.

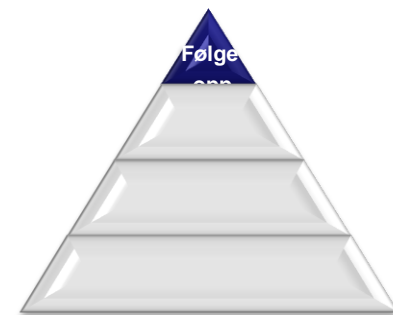
Oppfølging

Hva har vi undersøkt?

- Har foretakene etablert prosedyrer for å følge opp medisinsk kodepraksis?
- Er prosedyrene en integrert del av foretakenes systemer for oppfølging og rapportering?
- Gjennomfører foretakene frittstående evalueringer/revisjoner av kodepraksis?
- Hvordan håndterer foretakene evt. avvik innenfor medisinsk kodepraksis?

Hovedfunn

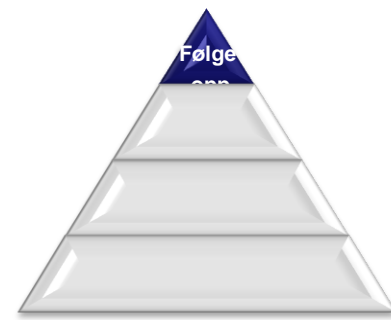
Oppfølging på enhetsnivå

- Varierende oppfølgingen av feil og mangler som avdekkes ved de kontroller som gjennomføres
- Spesielt feil og mangler som avdekkes gjennom kontrasignering
- I liten grad etablert prosedyrer som beskriver hvordan kontrollene skal følges opp

Oppfølging på sentralt nivå

- Det gis som oftest tilbakemelding på feil som avdekkes
- Varierer i hvilken grad tilbakemelding går både til kodeansvarlig lege og kodesettende lege
- Dersom ikke kodesettende lege får tilbakemelding er læringsløyfen brutt

Hovedfunn

Frittstående evalueringer

- Internrevisjonen har vist at det i liten grad er gjennomført frittstående evalueringer/revisjoner internt av medisinsk kodepraksis
- Konsekvensen av dette kan være at helseforetakene ikke får tilstrekkelig informasjon om den medisinske kodekvaliteten i eget helseforetak

Anbefalinger til helseforetakene

- Det bør gjennomføres regelmessige og dokumenterte risikovurderinger av prosessen for koding.
- Det bør gjennomføres en vurdering av de IT-systemer som benyttes for medisinsk koding.
- Det bør, så langt det er hensiktsmessig, utarbeides felles rutiner for medisinsk koding ved helseforetaket.
- De enkelte helseforetak bør sikre en positiv læringsløype ved at det gis regelmessige tilbakemelding på egen kodepraksis til alle som koder.
- Det bør vurderes om eksisterende melderutiner sikrer tilstrekkelig vern om den som melder fra om brudd på regelverk.

Anbefalinger til RHFene

- De regionale helseforetakene bør vurdere dagens organisering av kontroll og kvalitetssikring av medisinsk kodepraksis ved de enkelte helseforetak i sin region.
- De regionale helseforetakene bør vurdere å stille krav til helseforetakene om obligatorisk opplæring i medisinsk koding for alle nye leger.

Nasjonalt nivå

- Kobling mellom koding og utsending av epikrise
- Motivasjon for koding for andre formål enn økonomi
- Regelverket for medisinsk koding oppleves av mange som skal sette koder som vanskelig å forholde seg til

Erfaringer

- Svært godt samarbeid mellom Helsedirektoratet og internrevisjonene i de regionale helseforetakene
- Mange koordinerende ledd har utfordret fremdriften
- Rapporter fra de regionale internrevisjonene må legges frem for foretaksstyrene og de administrerende direktørene må utarbeide handlingsplaner som dekker opp konklusjoner og anbefalinger
- Innebærer at det skjer en tett oppfølging av forbedringsarbeidet som en integrert del av foretakenes oppfølgingsregimer
- Gir betydelig kraft i arbeidet og øker sannsynligheten for at tiltak implementeres og følges opp

Spørsmål?

Ta kontakt med:

Helse Sør-Øst:
Karl-Helge Storhaug
khss@helse-sorost.no

Helse Vest:
Bård Humberset
bard.humberset@helse-vest.no

Helse Midt-Norge:
Ellinor Wessel Pettersen
Ellinor.Wessel.Pettersen@helse-midt.no

Helse Nord:
Tor Solbjørg
tor.solbjorg@helse-nord.no